

Aan de Vaste commissie VWS en Vaste commissie OCW

Geachte leden van de Vaste commissie VWS en Vaste commissie OCW,

Deze week heeft de minister van VWS aangekondigd het gehele Stagefonds voor de zorg stop te zetten per 1 januari 2028. De Vereniging Hogescholen (VH) is hier zeer bezorgd over en voorziet grote ongewenste gevolgen voor de sector van dit voornemen. Zij dringt er bij u op aan om de minister te vragen dit besluit terug te nemen.

Het Stagefonds ondersteunt werkgevers die een mbo- of hbo-student een stageplaats bieden door middel van een vergoeding. Dit is en blijft nodig om in tijden van tekorten in personele bezetting toch ruimte te maken om stagiairs te begeleiden en kwaliteit te kunnen bieden in die begeleiding. Zonder het Stagefonds is het lastig om voor alle studenten een passende stageplek te vinden. Het afschaffen van het Stagefonds staat daarom haaks op de voornemens om huidige en toekomstige personeelstekorten in de zorg- en welzijn-sector te verminderen. Bovendien volgt het op eerdere bezuinigingen, zoals het stopzetten van het programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ). En ook op andere voorgenomen bezuinigingen, zoals de langstudeerboete en de overheveling van KiPZ-middelen naar de Subsidieregeling Strategisch Opleiden. Met deze laatste bezuiniging krijgen aanbieders van medisch-specialistische zorg nog maar de helft vergoed voor het strategisch opleiden en begeleiden van personeel.

Het afschaffen van het stagefonds is in combinatie met bovengenoemde bezuinigingen een moeilijk te begrijpen interventie op opleidings- en daarmee begeleidingsmogelijkheden van zorgaanbieders en hogescholen in de sectoren zorg en welzijn. Wij willen erop wijzen dat dit een groot negatief effect heeft op de toegankelijkheid en kwaliteit van de Nederlandse gezondheidszorg, door een daling van de instroom, door verminderde begeleidings- en opleidingsmogelijkheden van alle mbo- en hbo zorg en welzijn opleidingen die onder andere opleiden voor verpleegkundige en maatschappelijke (jeugd)zorg. De tekorten in de zorg zullen hierdoor alleen maar toenemen. Kortom maatschappelijk gezien vergroot het de negatieve vicieuze cirkel rondom de arbeidsmarkt in de zorg.

Hogescholen zijn zich zeer bewust van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en werken de afgelopen jaren intensief samen met werkgevers om de steeds nijpendere begeleidingscapaciteit in de zorg aan te pakken en de kwaliteit van de stages te waarborgen. Dankzij het Stagefonds kunnen zorgaanbieders, in samenwerking met hogescholen, zorgen dat studenten worden opgeleid tot de professionals die hard nodig zijn in de huidige en toekomstige arbeidsmarktkrapte in de zorg en welzijn. Zorgaanbieders kunnen voor studenten van zeven

hbo-opleidingen (twee van de zorgsector en vijf van de welzijnssector¹) bij het Stagefonds vergoeding aanvragen, waarvan hbo-verpleegkunde het meeste aantal studenten heeft. Van het totaal aantal aanvragen door zorgaanbieders, betreft 25% een aanvraag voor een hbo-stage. Daarvan is circa 70% specifiek voor hbo-verpleegkunde studenten (voltijd en deeltijd). Dit is het beroep met de sterkst toenemende personeelstekorten, terwijl de zorg steeds complexer wordt en een behoefte heeft aan hbo-opgeleide zorgprofessionals.

Bovenstaande argumenten worden bevestigd in de reactie van SiRM op het rapport van de Algemene Rekenkamer in het rapport “Ontwikkel het Stagefonds door” waarin ten eerste wordt geconcludeerd dat er breed draagvlak is voor continuering van het huidige Stagefonds met enkele aanpassingen en ten tweede wordt geconcludeerd dat alternatieve bekostigingsopties voor het Stagefonds onmogelijk of onwenselijk zijn.

Bovenstaande argumenten worden bevestigd in de reactie van SiRM op het rapport van de Algemene Rekenkamer in het rapport “Ontwikkel het Stagefonds door” (maart 2024), dat in opdracht van VWS is uitgevoerd. Hierin wordt ten eerste geconcludeerd dat er breed draagvlak is voor continuering van het huidige Stagefonds met enkele aanpassingen. Ten tweede wordt geconcludeerd dat alternatieve bekostigingsopties voor het Stagefonds onmogelijk of onwenselijk zijn. In dit opzicht is het dan ook onbegrijpelijk waarom VWS ervoor kiest om het Stagefonds per 1 januari 2028 op te heffen.

Deze brief van de Vereniging Hogescholen ligt verder in het verlengde van de kritiek op deze maatregel vanuit verschillende zorginstellingen, vanuit brancheorganisatie Regioplus en vanuit de MBO raad.

Wat de VH betreft, bestaat er absolute noodzaak tot het behoud van het Stagefonds voor zorgaanbieders. Voor het creëren en aanbieden van essentiële en kwalitatieve stageplaatsen voor hbo-studenten in de sectoren zorg en welzijn is dit fonds essentieel. En voor zorgaanbieders is het fonds een essentiële dekking in de kosten die zij maken voor het trainen van hun collega's en werkbegeleiders en het coördineren en matchen van stagiaires op de juiste plek, zodat ze de best passende begeleiding kunnen bieden. Het fonds levert daarmee een belangrijke bijdrage om toekomstige patiënten te kunnen behandelen. Wij vragen de leden van de Vaste commissie VWS daarom nadrukkelijk om de voorgestelde bezuinigingen op het Stagefonds terug te draaien.

Namens het bestuur,

Maurice Limmen, voorzitter

¹ Verpleegkunde, social work, pedagogiek, medisch hulpverlening, sociaal werk, Maatschappelijk werk en dienstverlening en sociale pedagogische hulpverlening.